

ПРОГРАМА

**творчого конкурсу за обраним фахом
галузь знань – 02 „Культура і мистецтво”
спеціальність 025 „Музичне мистецтво ”**

Пояснювальна записка

Творчий конкурс з фаху «Музичне мистецтво» складають абітурієнти, які вступають на спеціальність «Музичне мистецтво», кваліфікації: «керівник фольклорного ансамблю», «керівник капели бандуристів», «керівник народного хору», «керівник академічного хору».

На дану спеціальність приймаються особи, які мають фахову підготовку за програмами мистецьких навчальних закладів I-го рівня акредитації та особи, які мають повну загальну середню освіту і фахову підготовку відповідно до програм музичних навчальних закладів.

Творчий конкурс визначає відповідні навички та вміння, згідно нижчезазначених вимог.

Вимоги до проходження творчого конкурсу із спеціальності «Музичне мистецтво»

На вступному випробуванні абітурієнт повинен виконати такі творчі завдання:

- **кваліфікація «керівник фольклорного ансамблю»:** виконати в автентичному варіанті чи обробці без супроводу 3-4 народних твори (пісня – для вокалістів-фольклористів / інструментальний твір – для інструменталістів-фольклористів) різних стилів та жанрів народної музичної творчості. Програма повинна будуватися за принципом контрасту; абітурієнт повинен надати характеристику виконуваних творів, розкриваючи питання художньо-образного змісту, жанрових та стильових особливостей, умов побутування твору і т. ін.;
- **кваліфікація «керівник капели бандуристів»:** виконати концертну програму (два-три різнопланових інструментальних та один-два різнопланових вокально-інструментальних твори);
- **кваліфікація «керівник народного хору»:** продиригувати два хорові твори, різні за характером та метром, один з яких – а cappella; виконати напам'ять на фортепіано партитуру хорового твору а cappella, надавши аналіз музичного твору, висвітлюючи питання музичної форми, фактури, тонального плану та місця музичного твору у творчому спадку композитора; виконати в народній (або академічній) манері два різножанрові вокальні твори із супроводом; проаналізувати на слух: лади народної музики, тризвуки, септакорди, послідовність акордів;
- **кваліфікація «керівник академічного хору»:** продиригувати два різножанрові хорові твори, один з яких – а cappella, в яких абітурієнт продемонструє роботу з різними типами фактур, звуковеденням та штрихами, метричними та темповими характеристиками; виконати напам'ять на фортепіано партитуру хорового твору а cappella, надавши аналіз музичного твору, висвітлюючи питання музичної форми, фактури, тонального плану та місця музичного твору у творчому спадку

композитора; виконати в академічній манері два різнохарактерні та різножанрові вокальних твори із супроводом; проаналізувати на слух: інтервали в межах октави (прості та характерні), лади народної музики, тризвуки та їх обернення, септакорди.

В ході виконання творчих завдань абітурієнт повинен виявити такі уміння і навички, які визначають порядок оцінювання:

- **кваліфікація «керівник фольклорного ансамблю»:** продемонструвати музикальність, належний рівень виконавських умінь та навичок традиційного співу / інструментального музикування, чіткість дикції (для вокалістів-фольклористів), чистоту інтонації; виявити компетентність з теорії музики та сольфеджіо (слуховий аналіз інтервалів, акордів, ладів, спів від заданого звука вгору та / або вниз інтервалів, акордів); виявити розуміння художньо-образного змісту, регіональних жанрових та стильових особливостей виконуваних творів, особливостей регіональної художньої культури, орієнтування в питаннях історії вітчизняної та зарубіжної музичної культури; виявити здатність коротко і логічно формулювати думку; виявити здатність до емоційного відгуку та сценічного перевтілення, художньо-інтерпретаційні уміння. Абітурієнт повинен мати здоровий голосовий апарат (для вокалістів-фольклористів);
- **кваліфікація «керівник капели бандуристів»:** продемонструвати володіння комплексом вокальних умінь та навичками гри на інструменті; виявити розуміння художньо-образного змісту, музичної форми, жанрових та стильових особливостей виконуваних творів; виявити здатність до емоційного відгуку та сценічного перевтілення; продемонструвати художньо-інтерпретаційні уміння;
- **кваліфікації «керівник народного хору», «керівник академічного хору»:** продемонструвати рівень володіння комплексом диригентських та вокальних умінь, розвинений музичний слух; теоретичні музичні знання та здатність коротко, логічно і професійно формулювати думку; виявити розуміння художньо-образного змісту, музичної форми, жанрових та стильових особливостей виконуваних творів; виявити здатність до емоційного відгуку та сценічного перевтілення; продемонструвати художньо-інтерпретаційні уміння та вольовий креативний посыл в диригуванні.

ОРІЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР:

кваліфікація «Керівник фольклорного ансамблю»

В автентичному варіанті чи обробці 3-4 різножанрових народних твори (пісня / інструментальний твір; твори для виконання можна вибирати з будь-яких збірок народних пісень / народної інструментальної музики, а також із власних експедиційних матеріалів з регіону походження абітурієнта, або українські народні пісні):

Чорноморець, матінко
Посіяла огірочки
Копав, копав криниченьку
Ой, я знаю, що гріх маю

Їхав козак за Дунай
 Ой, гиля, гусоньки на став
 По всьому світу стала новина
 Несе Галя воду
 Через сад – виноград
 Весняночка – паняночка
 Пора, мати, жито жати
 Косарі косять
 Їхали козаки із Дону додому
 Добрий вечір, тобі, пане господарю
 Ніч яка місячна, зоряна, ясная...
 та інші твори із будь-яких збірок народних пісень, а також із
 експедиційних матеріалів абітурієнта.

кваліфікація «Керівник капели бандуристів»

інструментальні твори:

Гендель Г.	Чакона
Дремлюга М.	Прелюдія і фуга
Єсипок В.	Віночок українських народних танців
Герасименко О.	Варіації на тему української народної пісні «Цвіте терен»

вокально-інструментальні твори:

Українська народна пісня в обробці Лисенка М.	«Ой, гаю мій, гаю»
Гулак-Артемівський С.	«Стоїть явір над водою»
Кос-Анатольський А.	«Ой, візьму відерце»
Українська народна пісня в обробці Таловирі В.	«В гаю зелененькім»

кваліфікація «Керівник народного хору»

репертуар із супроводом

Верьовка Г.	«Не забудь юних днів», «Ой ходив чумак», «Ходила я по садочку», «Ой на горі жита много»
Гулак-Артемівський С.	«Гам, за тихим, за Дунаєм» з опери «Запорожець за Дунаєм»
Гладкий Г.	«Заповіт», обр. Л. Ревуцького
Лисенко М.	«А вже весна»
Майборода П.	«Розляглися тумани»
Пашкевич А.	«Фронтіві побратими», «Степом, степом», «Лебеді материнства»
Рахманінов С.	«Слава народу»
Ревуцький Л.	«Ой, чого ти почорніло»
Шамо І.	«Стоїть над Волгою курган»
	a cappella
Авдієвський А.	«Чуєш, брате мій», «Колискова», «Павочка ходить», «Добрий вечір тобі, пане господарю»

Верьовка Г.	«Ой там, за Дунаєм», «Ой ти, дівчино, чом зажурилась», «Сховалось сонце за горою», «Жито, мати», «Ой дівчино Уляно»
Іконник В.	«Сонце заходить»
Леонтович М.	«Мала мати одну дочку», «Дударик», «Щедрик», «Піють півні», «Пряля», «Козака несуть», «Ой там, за горою», «Ой, у полі плужок оре»
Лисенко М.	«Ой гай, мати, гай зелений», «Стелися барвінку», «Сон», «Пливе човен»
Людкевич С.	«Ой зацвіли фіалочки», «Гагілка»
Орфєєв О.	«Ой у полі жито»
Ревуцький Л.	«Прилетіла перепілонька»
Ступницький В.	«Прилетів сокіл до віконця», «Жала Улянка шовковку траву»
Шамо І.	«Веснянка»

кваліфікація «Керівник академічного хору»

репертуар із супроводом

Верьовка Г.	«Не забудь юних днів»
Лисенко М.	Заклучний хор «А вже весна» з опери «Зима і весна»
Людкевич С.	«Гагілка»
Моцарт В.А.	Реквієм «Dies ire», Коронаційна месса «Sanctus»
Рахманінов С.В.	Фінальна сцена та хор з опери «Алеко»
Ревуцький Л.	«Ой, чого ти почорніло»
Рубінштейн А.	«Ноченька» хор з опери «Демон»
Свірідов Г.	«Ночь под Ивана Купала»
Форе Г.	Реквієм «Lux aeterna»
Чайковський П.	хор «Хор селян» з I дії опери «Євгеній Онєгін»
Шуберт Ф.	Messa C-dur «Sanctus», Messa G-dur «Kyrie»

a cappella

Іконник В.	«Сонце заходить»
Калінніков В.	«Кондор», «Зима», «Элегия»
Козицький П.	«Зелений кудрявчик»
Колеса Ф.	«В гаї зелененькім»
Кошиць О.	«Ой, у полі криниченька», «Бодай тая степовая могила запала»
Леонтович М.	«Мала мати одну дочку», «Піють півні», «Пряля», «Козака несуть»
Лисенко М.	«Ой, гай, мати, гай зелений», «Стелися барвінку»
Майборода Г.	«Пролісок», «Вершник»
Рахманінов С.	«Богородице, Діво, радуйся»
Чайковський П.	«Ночевала тучка золотая», «Жаворонок»
Чесноков П.	«Не цветочек в поле вянет»
Шамо І.	«Веснянка»

Структуру оцінки визначають:

- Рівень технічної досконалості володіння музичним інструментом / мануальним апаратом диригента / вокальним апаратом співака;
- Рівень художньо-емоційного донесення музичного матеріалу;
- Рівень розвитку інтонаційно-ладового та гармонічного слухового аналітичного мислення;
- Рівень теоретичних фахових знань та інтелектуально-комунікативні властивості.

Критерії оцінювання творчого конкурсу з фаху «Музичне мистецтво»

На підставі Правил прийому, результати творчого конкурсу оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів.

100 балів							
25 балів		25 балів		25 балів		25 балів	
Рівень технічної досконалості володіння музичним інструментом/ мануальним апаратом диригента/ вокальним апаратом співака		Рівень художньо-емоційного донесення музичного матеріалу		Рівень розвитку інтонаційно-ладового та гармонічного слухового аналітичного мислення		Рівень теоретичних фахових знань та інтелектуально-комунікативні властивості (колоквіум)	
1. М'язова свобода мануального / вокального професійного апарата.	0-5	1. Гнучкість та виразність музичного фразування.	0-5	1. Аналіз інтервальних комплексів.	0-5	1. Знання основ фахової спеціалізованої теорії.	0-5
2. Активність та чіткість подачі музичного імпульсу (ауфтакт / атака звука).	0-5	2. Відчуття структурних елементів формотворення (логіка побудови кадансів, вміння вислуховувати і емоційно осмислювати фермати, паузи).	0-5	2. Аналіз гармонічних, акордових комплексів.	0-5	2. Знання основ історії розвитку виконавства (за фаховим спрямуванням: основні виконавські школи, яскраві представники – виконавці).	0-5
3. Володіння різними штрихами та видами звуковедення.	0-5	3. Відчуття стилістики музичного твору (епоха написання, стиль композиторського письма, жанровий різновид).	0-5	3. Аналіз ладотональних комплексів.	0-5	3. Знання основ історії музики (на прикладі творчої біографії композиторів представлених для творчого конкурсу творів).	0-5
4. Володіння виконавською технікою в різних темпових та динамічних співвідношеннях.	0-5	4. Емоційно-вольова складова подачі музичного матеріалу. Артистизм.	0-5	4. Чіткість та швидкість слухового відповідей на слуховому колоквіумі.	0-5	4. Представлення усної анотації музичних творів, що виконуються на творчому конкурсі.	0-5
5. Технічна складність програми творчого конкурсу.	0-5	5. Художньо-образна та стильова різноманітність програми.	0-5	5. Знання теоретичної музичної термінології.	0-5	5. Загальне враження від ерудиції, комунікативних властивостей та творчого потенціалу абітурієнта.	0-5

Рекомендована література

кваліфікація «Керівник фольклорного ансамблю»

теоретична:

1. Антонюк В.Г. Вокальна педагогіка (сольний спів) / В.Г. Антонюк. – К., 2007.
2. Афоніна О.С. Сольфеджіо: навч. посіб. / О.С. Афоніна, В.О. Баранова. – Вінниця: Нова книга, 2013. – 224 с.

3. Дідич Г.С. Народознавство та музичний фольклор України [Електронний ресурс]: навчально-методичний посібник. – Кіровоград: РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка, 2014. – 388 с. – Режим доступу: <https://owncloud.kspu.kr.ua/index.php/s/7ff9e86fda9b4e0b8fbc33bd4cfb53fa>
4. Іваницький А. Українська народна музична творчість / А. Іваницький. – К.: Муз. Україна, 1999.
5. Іваницький А. Український музичний фольклор [Електронний ресурс] / А. Іваницький. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 320 с. – Режим доступу: http://www.folklor.ho.ua/Umf_www/books/umf/umf_1.pdf
6. Іваницький А. Хрестоматія з українського музичного фольклору / А. Іваницький. – Вінниця: Нова книга, 2008. – 540 с.
7. Маслій К.С. Виховання голосу співака / К.С. Маслій. – Рівне, 1996.
8. Микиша М. Практичні основи вокального мистецтва / М. Микиша. – К., 2001.
9. Українська музична культура: від джерел до сьогодення: монографія / О.В. Сердюк, О.В. Уманець, Т.О. Слюсаренко. – Х.: Основа, 2002. – 400 с.

збірники пісень:

1. Весілля. Кн. 1, 2. – К., 1982.
2. Жартівливі пісні. – К., 1967.
3. Ігри та пісні. Весняно-літня поезія трудового року. – К., 1963.
4. Колядки та щедрівки. Зимова обрядова поезія трудового року. – К., 1965.
5. Наймитські та заробітчанські пісні. – К., 1975.
6. Пісні літературного походження. – К., 1978.
7. Рекрутські та солдатські пісні. – К., 1974.
8. Терещенко О. Історія та звичаї села Хведварь у розповідях і піснях Марії Кузьменко / О. Терещенко. – Кіровоград ; Київ, 2012. – 144 с.
9. Традиційні пісні українців Північного Підляшся : [За матеріалами експедицій 1999-2001 / Л. Лукашенко та Г. Похилевич]. – Львів : Камула, 2006. – 308 с.
10. Хай М. Українська інструментальна музика усної традиції : [Нотн. зб.] / М. Хай ; запис, нот. ред. і транскрипції М. Хая, окремі транскрипції студ. істор.-теорет. та композит. фак-тів НМАУ ім. П. Чайковського. – Дрогобич, 2011. – 467 с., нот.
11. Цехміструк Ю. Народні пісні Волині: Фонографічні записи 1936-1937 років / Джерельні матеріали та видання Б. Столярчука; відчитання та заг. ред. Б. Луканюка. – Львів; Рівне, 2006. – 480 с. нот., іл., CD.
12. Чумацькі пісні. – К., 1976.

кваліфікація «Керівник капели бандуристів»:

1. Алексеев Б. Элементарная теория музыки / Б. Алексеев, А. Мясоедов. – М., 1986.
2. Вахромеев В. Элементарная теория музыки / В. Вахромеев. – М., 1999.
3. Джусь Я. 12 інструментальних творів для бандури: нотна збірка. – К., 2014.
4. Дружкін М. История зарубежной музыки / М. Дружкін. – М., 1989. – Вып. 3; М., 1976. – Вып. 7.
5. Зінків І. Бандура як історичний феномен: монографія / І. Зінків. – К.: ІМФЕ ім. М. Рильського, 2013.
6. История русской музыки / общ. ред О. Левашовой, И. Кандинского. – М., 1987.
7. История украинской музыки. – М., 1981.
8. Комлікова А. Репертуарна збірка для бандури. – К.: Мелосвіт, 2016.
9. Красинская Л. Элементарная теория музыки / Л. Красинская, В. Уткин. – М., 1991.

10. Струни вічності: твори для бандури / упоряд. В.М. Єсіпок. – Луцьк, 2013.
11. Торба міхоноші: твори для бандури / упоряд. В.І. Войт, В.В. Войт. – Київ: Музична Україна, 2013.
12. Хвостенко И. Задачи и упражнения по элементарной теории музыки / И. Хвостенко. – М., 1986.

кваліфікації «Керівник академічного хору», «Керівник народного хору»:

1. Алексеев Б. Учебник гармонии / Б. Алексеев, А. Мясоєдов. – М., 2000.
2. Друзкин М. История зарубежной музыки / М. Друзкин. – М., 1989. – Вып. 3; М., 1996. – Вып. 7.
3. Дубінін І. Гармонія / І. Дубінін. – К., 2002.
4. Дубовский И. Учебник гармонии / И. Дубовский, С. Евсеев. – М., 1995.
5. Казачков С.А. Дирижёрский аппарат и его постановка / С.А. Казачков. – М., 2007.
6. Колесса М.Ф. Основы техники диригування / М.Ф. Колесса. – К., 1981.
7. Конерштейн М.М. Вопросы дирижирования / М.М. Конерштейн. – К.: Музыка, 2002.
8. Лащенко А. З історії київської хорової школи / А.П. Лащенко. – К.: Музична Україна, 2007. – 200 с.
9. Мархлевский А.С. Практичні основи роботи в хоровому класі / А.С. Мархлевський. – К.: Музична Україна, 1996.
10. Матюхин В.П. Основы теории дирижирования (методические указания) / В.П. Матюхин. – Х., 2006.
11. Мусин И. Техника дирижирования / И. Мусин. – Л.: Музыка, 2007.
12. Мюллер Т.Ф. Гармонія / Т.Ф. Мюллер. – М., 2001.
13. Пигров К.К. Управление хором / К.К. Пигров. – М., 2004.
14. Попова Т.В. Музыкальные жанры и форы / Т.В. Попова. – М., 1994.
15. Птица К.Б. Очерки по технике дирижирования / К.Б. Птица. – М., 1998.
16. Пухальський В.І. Азбука хорового диригування / В.І. Бухальський. – Рівне, 2005.
17. Розумний І.К. Практичний посібник диригування / І.К. Розумний. – К., 2009.
18. Смаглій Г.А. Основы теорії музики / Г.А. Смаглій. – Харків, 2007.
19. Українська сучасна хорова музика: хрестоматія з хорового диригування для вищих і середніх музичних закладів / за заг. ред. О.С. Тимошенка. – К., 1999.
20. Чесноков П. Хор и управление им / П. Чесноков. – М., 2002.